

Open brief aan de nieuwgekozen gemeenteraden van Zaanstad en Wormerland, de te vormen coalities en de fracties

Zaandam, 1 april 2026

Een sterke en duurzame Zaanstreek vraagt om duidelijke keuzes over energie, ruimte en werk.

Geachte raadsleden,

De Zaanstreek is al generaties lang een regio waar wonen, werken en industrie met elkaar verbonden zijn. Met de verkiezingen in Zaanstad en Wormerland breekt een nieuwe periode aan waarin richting wordt gegeven aan de ontwikkeling van onze regio. Juist in een tijd van grote veranderingen – in energie, economie en arbeidsmarkt – wordt het belangrijk om samen te bepalen hoe we de kracht van deze regio blijven benutten.

De voedingsindustrie speelt daarin een bijzondere rol. Vanuit de Zaanstreek werken bedrijven dagelijks aan producten die wereldwijd hun weg vinden naar consumenten. Tegelijk investeren zij in verduurzaming van productieprocessen, innovatie en de ontwikkeling van nieuwe generaties vakmensen.

Namens Zaan Food Makers, het samenwerkingsverband van zestien internationale voedingsbedrijven in de Zaanstreek, willen wij graag bijdragen aan een open en constructieve dialoog over de toekomst van onze regio. Een voorspelbaar en gedragen industriebeleid is daarbij van groot belang.

Die agenda is niet alleen in het belang van de bedrijven in onze regio, maar juist ook van de gemeenten en hun inwoners. Een sterke en duurzame industrie betekent werkgelegenheid, innovatie en economische stabiliteit, en biedt perspectief voor nieuwe generaties vakmensen. Daarnaast versterkt zij de aantrekkingskracht van de Zaanstreek voor bedrijven, kennisinstellingen en talent.

Die aantrekkingskracht kan nog verder worden vergroot. De zichtbaarheid van deze industrie en het verhaal van de Zaanstreek als voedingsregio kunnen sterker worden benut. Hoewel de Zaanstreek wereldwijd bekend is om haar voedingsindustrie, mag dat verhaal ook dichterbij huis nadrukkelijker worden verteld. Een herkenbare positionering als toonaangevend voedingscluster draagt bij aan trots onder inwoners, aantrekkingskracht voor talent en een sterkere economische profilering van de regio. De basis hiervoor is aanwezig, maar vraagt om gerichte aandacht en structurele inzet.

Daarmee versterken we niet alleen de economie, maar ook de herkenbaarheid en aantrekkingskracht van de Zaanstreek als regio om te wonen, werken en ondernemen.

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken zijn duidelijke randvoorwaarden nodig. Vanuit onze bedrijven zien wij drie praktische aandachtspunten waar gemeenten een belangrijke rol kunnen spelen.

Netcapaciteit en energie-infrastructuur als topprioriteit

De energietransitie raakt onze industrie direct. Voor verduurzaming van productieprocessen zijn voldoende netcapaciteit en nieuwe energie-infrastructuur essentieel. Dat vraagt om tijdige ruimte en besluitvorming voor transformatorstations, kabeltracés, warmtekoppelingen, waterstofinpassing, opslag en energiehubs. Deze infrastructuur is niet alleen van belang voor bedrijven, maar ook voor de verduurzaming van woningen en mobiliteit in onze gemeenten.

Vaardigheden en instroom: werkend leren versterken

De industrie van morgen vraagt om goed opgeleide vakmensen. Samen met ROC's, Techlands en bedrijven willen wij leer-werktrajecten en stages verder opschalen, met name in procestechniek, onderhoud en digitale vaardigheden. Daarmee bieden we jongeren uit de regio perspectief op goed technisch werk dichtbij huis.

Ruimtelijke zekerheid voor schone procesindustrie

Onze bedrijven investeren volop in schonere en efficiëntere productie. Dat vraagt ook om ruimtelijke zekerheid. Juist in een regio waar woningbouw en economische ontwikkeling samenkomen, is het belangrijk dat er heldere keuzes worden gemaakt over waar bedrijven kunnen blijven investeren en verduurzamen.

De Zaanstreek heeft alles in huis om zich ook in de toekomst te blijven ontwikkelen als een toonaangevend voedingscluster in Europa. Dat vraagt om samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Zaan Food Makers wil daarin nadrukkelijk partner zijn van gemeenten en andere regionale partijen.

Daarom nodigen wij de nieuwe gemeenteraden en te vormen colleges graag uit voor een kennismaking en een open gesprek over hoe we deze agenda de komende jaren gezamenlijk vorm kunnen geven.

Samen kunnen we ervoor zorgen dat de Zaanstreek ook in de toekomst een regio blijft waar industrie, innovatie en leefbaarheid elkaar versterken.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van Zaan Food Makers

Samenwerkingsverband van 16 internationale voedingsbedrijven in de Zaanstreek

Daan Reitsma, Managing Director, JS Cocoa

Debbie Beerendonk, Plant Director, Tate & Lyle

Tom Ouwering, Plant Manager, AAK Netherlands